

Biuletyn Polonistyczny

04.01.2018

Data wydarzenia: 21.06.2018 - 22.06.2018

Niedokończona wojna? Doświadczenie I wojny światowej i konstruowanie polskości

Typ wydarzenia: Konferencja

Organizatorzy: Centrum Badań Historycznych w Berlinie

Centrum Badań Historycznych Polskiej Akademii Nauk w Berlinie zaprasza do namysłu nad tym, jak I wojna światowa wpłynęła na konstruowanie, rekonstruowanie i dekonstruowanie polskości. **Refleksja zogniskowana będzie wokół zagadnień związanych z procesami tworzenia i przeobrażania tożsamości społeczeństwa polskiego, w tym również procesów tzw. wędrujących tożsamości.** Niemniej ważne jest, jak „nowa polskość” postrzegana była z zewnątrz, głównie przez Niemców i Rosjan. Organizatorzy zachęcają do rozważenia następujących problemów szczegółowych:

- postawy społeczeństwa polskiego w czasie działań wojennych; chodzi zarówno o postawy wobec znanych wydarzeń, jak i tych, które w badaniach były marginalizowane lub zupełnie nieobecne, jak udział w widowiskach politycznych, ceremoniach pogrzebowych, rekonstrukcjach historycznych, świętach czy politycznych demonstracjach;
- zdarzenia z lat 1914-1920 konstruujące / wzmacniające polskie poczucie narodowe versus wypierane z kanonu narodowego; ich współczesna recepcja i znaczenie dla poszerzenia pola badań naukowych;
- „ikony” i „zdrajcy”, czyli biograficzne dylematy wyborów tożsamościowych; tu propozycja odniesienia, np. do doświadczeń Aleksandra Brücknera, Feliksa Konecznego, Ferdynanda Ossendowskiego, Róży Luksemburg, Juliana Marchlewskiego, Jakuba Jasiońskiego, Witolda Gombrowicza, Witolda Hulewicza, Eugeniusza Romera i Michała Römera, Andrzeja i Stanisława Szeptyckich, Mariana i Tadeusza Kantorów (mogą być też inne propozycje);
- zapomniani „inni”: postawy tożsamościowe, np. kobiet, chłopów w czasie wojny;
- Polacy widziani z zewnątrz, np. perspektywa Izaaka Babla, Hansa Hartwiga von Beselera, Alexandra Döblina, hrabiego Hutten-Czapskiego, itp.;
- dyskurs martyrologiczny i pacyfistyczny jako alternatywy do dominującej opowieści niepodległościowo-bohaterskiej;

Biuletyn Polonistyczny

- związki między doświadczeniem wojny i przemocy a doświadczeniem estetycznym i wynikające z tego zmiany w sztuce i literaturze polskiej po 1918 roku;
- sposoby, w jaki wojna przetrwała w sztuce, teatrze, literaturze w XX i XXI wieku pozwala zadać pytanie o pamięć i jej wizualną reprezentację; niebagatelną rolę odegrał w tym film, jako nowe medium dokumentacji wojny, które de facto wraz z nią zaistniało i się rozwijało; istotne z punktu widzenia kreowania, czy kształtowania tożsamości było powstanie państwowych instytucji kultury, archiwów, muzeów itp., dzięki czemu zmieniła się również funkcja sztuki, głównie literatury.

Konferencja będzie prowadzona w językach: polskim, niemieckim i angielskim w tłumaczeniu symultanicznym.

Zgłoszenia (do 2000 znaków ze spacjami) wraz z krótkim biogramem można nadsyłać **do 31 stycznia 2018 r.** na adres: malgorzata.stolarska-fronia@cbh.pan.pl.

Adres: Majakowskiring 47, 13156 Berlin

Data zgłaszania prelegentów: 31.01.2018

Linki:

- <http://t1p.de/ZentrumHistorischeForschung>

Słowa kluczowe: polskość, doświadczenie, I wojna światowa